

gæves. Disse Anstrengelser ere strandede paa den Modstand, som fra de højere Lederes Side er udvist overfor dette naturlige Krav, og der er derfor ikke andet at gøre i dette Spørgsmaal, end at man fra Rigsdagens Side gennem en Kommission søger at faa fastslaaet Forhandlingsret ogsaa for disse Arbejdere.

Endvidere skulde Kommissionen beskæftige sig med Retsplejen ved de private Baner. For alle dem, der kende Forholdene nærmere ved vore private Baner, staaar det utvivlsomt klart, at der i de Tilfælde, hvor det er nødvendigt at gøre Ret og Skel, øves adskillig Vilkaarlighed. Det er i mange Tilfælde saaledes ved de private Baner, at det er de øverste Ledere, som ikke alene undersøge Sagen, men ogsaa fælde Dom i Sagen, og det er ofte Folk, som ikke ere helt interesserede i den paagældende Sag. Man kan i saa Henseende nævne adskillige Eksempler fra Privatbanerne, som vise, hvorledes Privatbanefunktionærerne blive vilkaarligt behandlere, naar de skulle dømmes i de Spørgsmaal, som angaa dem. Naar de have forset sig, naar der er sket en eller anden Ulykke ved Jernbanen o. s. v., saa have de ikke en Auditor, saaledes som ved Statsbanerne, der kan dømme i Sagen, altsaa en af Ledelsen fuldstændig uafhængig Mand, men de ere prisgivne de paagældende øverste Ledere ved Privatbanen, og det er selvfølgelig meget uheldigt. Vi burde her i Landet have en fælles Jernbanedomstol, som var sammensat af teknisk kyndige Mænd, som forstod at dømme i de Sager, en Domstol, som saa kunde være fælles for Statsbanerne og de private Baner. Det er altsaa vor Mening, at Kommissionen skulde overveje denne Sag og fremkomme med Forslag i saa Henseende.

Endvidere skal Kommissionen undersøge Lønnings- og Avancementsforholdene ved Privatbanerne. De Forhold, der i saa Henseende herske ved Privatbanerne, ere meget gammeldags. Lønningerne ere langt lavere end ved Statsbanerne, skønt Arbejdet ved Privatbanerne naturligvis er fuldt saa stort for de paagældende Funktionærer. Jeg skal blot nævne, at ved Privatbanerne er Begyndelseslønnen for mange af Assisterne 800—1,000 Kr., stigende meget langsomt til 1,200—1,400 Kr., medens Assisterne ved Statsbanerne begynde med 1,380 og ende med 2,790. Ærede Medlemmer ville selv se, at der er en meget stor Forskel. For Portørerne ved Privatbanerne er den

laveste Begyndelsesløn i alt Fald enkelte Steder 720 Kr. og Maksimum meget ofte 1,000 Kr. Ved Statsbanerne begynde Portørerne med 1,050 Kr. og ende med 1,740 Kr. Selvfølgelig er der ogsaa enkelte Steder ved Privatbanerne højere Lønninger end de her anførte, men naar man ser paa deres Lønningsskala, faar man absolut Indtryk af, at alle disse Lønninger trænge til at reguleres op ad, saaledes at der kan blive mere Ensartethed, og Lønningerne kunne blive nogenlunde forsvarlige. I saa Henseende vil man jo have et godt Forbillede i de Lønsatser, som for et Par Aar siden ere skabte for Statsbanefunktionærerne.

Endvidere skulde Kommissionen beskæftige sig med Avancementsspørgsmaalet. Med Hensyn hertil vil jeg kun ganske kort sige, at hvad det her gælder om er, at Avancementet sker efter Tjenestetid og Dygtighed og ikke som nu, hvor de vedkommende ofte avancere paa en meget vilkaarlig Maade, eftersom de ere bedre eller daarligere lidte af deres overordnede o. s. v. I dette Forhold hersker der meget Anarki og megen Vilkaarlighed. Jeg synes, det maa være i begge Parters Interesse at faa dette Spørgsmaal ordnet paa en rimelig Maade. I Forbindelse hermed vil jeg ogsaa nævne den Mangel paa System, der ved mange Privatbaner hersker ved Antagelse af Personale, et Forhold, der maa virke meget udæskende overfor faguddannede Folk. Den Omstændighed, at der i adskillige Tilfælde ikke tages Hensyn til Dygtighed og Faguddannelse har ogsaa til Følge, at Sikkerheden for det rejsende Publikum ikke kan være betrygget i samme Grad ved Privatbanerne som ved Statsbanerne, hvor den faguddannede Dygtighed mere tages i Betragtning.

Jeg gentager, at jeg tror, det er muligt for Rigsdagen og for den højtæredede Minister at faa en god og heldig og nødvendig Forandring i disse Forhold; naar blot Villien er til Stede, have vi baade fra Rigsdagens og Administrationens Side sagtens Midler dertil. Rigsdagen maa altsaa efter min Mening have mere Indseende med disse Forhold. Det drejer sig her ikke alene om 1,500 Funktionærer, men ogsaa om en i alle Henseender forsvarlig Drift af disse Baner, det drejer sig om Sikkerhed for Publikum og i det hele taget om vigtige Samfundsinteresser. Vi ere jo her fra Statens Side, som jeg har anført, interesserede med store Midler, nemlig med over 20 Millioner, men des-